

ÎNCHEIERE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casapu Angela, prin intermediul avocatului Șcheau Igor,

în cauza civilă la cererea înaintată de Casapu Angela către Grădinița de copii nr.1, or. Leova, primarul or. Leova, Consiliul orășenesc Leova, intervenient accesoriu Berladean Ana, privind anularea clauzei nr. 4 lit. b) din contractul individual de muncă nr. 178 din 13.11.2015; anularea ordinului nr. 108 din 17.07.2017, cu privire la încetarea contractului de muncă; anularea ordinului nr. 109 din 27.07.2017, cu privire la eliberarea din funcție în legătură cu expirarea contractului individual de muncă; restabilirea în funcție; încasarea solidară a despăgubirii pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, a prejudiciului moral și a cheltuielilor judiciare,

împotriva deciziei din 06 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de Casapu Angela, prin intermediul avocatului Șcheau Igor, fiind menținută hotărârea din 14 mai 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 25 septembrie 2017, avocatul Șcheau Igor, acționând în interesele Angelei Casapu, a înaintat o cerere de chemare în judecată către Grădinița de copii nr.1, or. Leova, primarul or. Leova, Consiliul orășenesc Leova, intervenient accesoriu Berladean Ana, privind anularea clauzei nr. 4 lit. b) din contractul individual de muncă nr. 178 din 13.11.2015; anularea ordinului nr. 108 din 17.07.2017, cu privire la încetarea contractului de muncă; anularea ordinului nr. 109 din 27.07.2017, cu privire la eliberarea din funcție în legătură cu expirarea contractului individual de muncă; restabilirea în funcție; încasarea solidară a despăgubirii pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, a prejudiciului moral și cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiunii a indicat că reclamanta a fost angajată în cadrul grădiniței de copii cu nr. 1 din or. Leova, în funcție de asistentă medicală, în temeiul contractului individual de muncă cu nr. 178 din 13 noiembrie 2015. Conform clauzei contractuale cu nr. 4 a contractului individual de muncă vizat, este stabilit că:

„Durata contractului este determinată 16 noiembrie 2015 – 28 iulie 2017”. În textul contractului individual de muncă vizat nu este indicat niciunul dintre temeiurile care ar justifica stabilirea duratei determinate a contractului individual de muncă.

Reclamanta și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu în mod ireproșabil. Menționează că, de pe data de 17 iulie 2017 până pe data de 28 iulie 2017 inclusiv, reclamanta s-a aflat în concediul de odihnă anual. Ulterior, reclamanta a primit de la un reprezentant al angajatorului, directorul-interimar Gavriliță Gheorghina, un exemplar, fără ștampilă și semnătura pe ordinul cu nr. 108 din 17 iulie 2017, conform căruia a fost stabilit: “A încetat contractul individual de muncă cu d-na Casapu Angela, sora medicală la grădinița nr. 1 din or. Leova, începând cu data de 28 iulie 2017 inclusiv. Contabilitatea primăriei or. Leova va calcula și achita indemnizația pentru concediul anual nefolosit 11 zile calendaristice nefolosite și ajutor material pentru 01 ianuarie 2017 până la 20 iulie 2017”.

Potrivit reclamantei, ea a refuzat să se semneze într-un registru prezentat de Gavriliță Gheorghina, invocând că ordinul nu este semnat și nici ștampilat. Susține că, prin clauza contractuală nr. 4 a contractului individual de muncă vizat, s-au stabilit condiții contractuale vădit contrare prevederilor imperative ale legislației muncii în vigoare care sunt inter alia sub nivelul garanțiilor minime de care urmează să dispună reclamanta Casapu Angela conform legii.

Astfel, de iure, în condițiile Codului muncii, urmează ca la stabilirea duratei determinate a contractului individual de muncă, în mod obligatoriu să fie specificate în contractul individual de muncă, cel puțin una din cazurile prevăzute în mod expres și exhaustiv de legiuitor în cadrul art. 55 din Codul muncii.

Menționează că, în cazul nerespectării rigorilor vizate, prevăzute expres de legislația muncii, o astfel de clauză contractuală va fi nulă de drept.

În acest sens, urmează ca instanța de judecată, în condițiile art. 12, 84 din Codul muncii să constate nulitatea absolută a acestei clauze a contractului individual de muncă, urmând să aplice reclamantei garanțiile minime ale legislației muncii privind durata contractului individual de muncă, adică să se considere că reclamanta a fost angajată în funcția deținută pentru o perioadă nedeterminată și prin efectul nulității clauzei contractuale menționate, ca efect, este nulă și încetarea raporturilor de muncă prin efectele expirării termenului contractului individual de muncă încheiat pe o perioadă determinată.

Potrivit reclamantei, încetarea contractului individual de muncă, în condițiile art. 82 din Codul muncii, este posibilă doar în condițiile în care raporturile de muncă nu continuă de fapt, or, în speță la 28 iulie 2017, de când urma să-și producă efectele ordinul de încetare a raporturilor individuale de muncă vizate, reclamanta se afla în concediul anual, iar raporturile de muncă dintre ea și angajator încă continuau.

Mai mult, în ordin nu se menționează nimic cu privire la carnetul de muncă, fapt ce este contrar prevederilor legislației muncii în vigoare.

De asemenea, cu privire la pretenția privind restabilirea în funcția anterior deținută, se impune precizarea că în condițiile art. 89, 90 din Codul muncii ca reclamanta să fie restabilită în funcția deținută, prin efectul ilegalității ordinului de încetare a raporturilor de muncă menționat supra, de asemenea se impune încasarea în beneficiul acesteia a salariului mediu pentru perioada de absență de la locul de muncă.

Prin efectele ilegale ale angajatorului menționate supra, reclamantei i-a fost cauzată o stare de neîncredere, incomoditate sufletească, fiindu-i lezată cinstea și demnitatea, deși reclamanta și-a executat ireproșabil obligațiile de muncă vizate. Încasarea sumei de 50000 lei în scopul reparării prejudiciului moral cauzat prin efectele acțiunilor ilegale ale angajatorului menționate supra, va constitui o satisfacție echitabilă pentru reclamantă.

La 17 ianuarie 2019, reprezentantul reclamantei, Șcheau Igor, a înaintat o cerere privind extinderea și concretizarea obiectului acțiunii civile, prin care s-a solicitat anularea clauzei cu nr. 4 lit. b) din contractul individual de muncă nr. 178 din 13 noiembrie 2015, încheiat între reclamantă și Grădinița de copii nr. 1 din or. Leova, care stabilește durata determinată a contractului individual de muncă, urmând a se considera că reclamanta a fost angajată în funcția deținută pentru o perioadă nedeterminată; anularea ordinului nr. 108 din 17 iulie 2017 „cu privire la încetarea contractului de muncă” emis de directorul interimar al Grădiniței de copii nr. 1 din or. Leova, Gavriliță Gheorghina; anularea ordinului nr. 109 din 27 iulie 2017 „cu privire la eliberarea din funcție în legătură cu expirarea contractului individual de muncă” emis de directorul interimar al Grădiniței de copii nr. 1 din or. Leova, Gavriliță Gheorghina; restabilirea reclamantei în funcția de soră medicală deținută în cadrul Grădiniței de copii nr. 1 din or. Leova; încasarea, în ordine solidară, din contul pârâților, prin intermediul bugetului local, în beneficiul reclamantei a unei despăgubiri în mărimea salariului mediu al reclamantei pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă din 28 iulie 2017 și până la pronunțarea hotărârii judecătorești, în mărime de 67250,16 lei (conform situației din 31 ianuarie 2019); încasarea, în ordine solidară, din contul pârâților, prin intermediul bugetului local, în beneficiul reclamantei a sumei de 50000 lei, în scopul reparării prejudiciului moral cauzat reclamantei prin încălcarea drepturilor de salariat; încasarea, în ordine solidară, din contul pârâților, prin intermediul bugetului local, în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea pricinii civile.

Prin hotărârea din 14 mai 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Igor Șcheau în interesele Angelei Casapu către Grădinița de copii nr.1 or. Leova, primarul or. Leova, Consiliul orășenesc Leova, intervenient accesoriu Berladean Ana, privind anularea clauzei nr. 4 lit. b) din contractul individual de muncă nr.178 din 13.11.2015; anularea ordinului nr.108 din 17.07.2017, cu privire la încetarea contractului de muncă; anularea ordinului nr.109 din 27.07.2017, cu privire la eliberarea din funcție în legătură cu expirarea contractului individual de muncă; restabilirea în funcție; încasarea solidară a despăgubirii pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, a prejudiciului moral și cheltuielilor, s-a respins.

Prin decizia din 06 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de Casapu Angela, prin intermediul avocatului Șcheau Igor, fiind menținută hotărârea din 14 mai 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că încetarea raporturilor de muncă cu apelanta a fost efectuată în corespundere cu clauzele contractului individual de muncă, semnat între părți, și prevederile legislației muncii, iar cerința cu privire la nulitatea clauzei contractuale este neîntemeiată, or, constatarea nulității contractului individual de muncă produce efecte pentru viitor, iar reclamanta a

invocat nulitatea clauzei contractuale post factum, după expirarea perioadei contractului.

La 06 martie 2020, Casapu Angela, prin intermediul avocatului Șcheau Igor, a contestat cu recurs decizia din 06 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Astfel, aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului. Suplimentar, s-au invocat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Astfel, recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 06 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat și a hotărârii din 14 mai 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casapu Angela, prin intermediul avocatului Șcheau Igor, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Comrat a fost pronunțată la 06 februarie 2020 și expediată participanților la proces la 05 martie 2020 (f.d. 192), fiind recepționată de către recurentă la 18 martie 2020 (f.d. 193) și de către avocatul Șcheau Igor la 10 martie 2020 (f.d. 196). Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 06 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat a fost înregistrat la 06 martie 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind

din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Casapu Angela, prin intermediul avocatului Șcheau Igor.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Casapu Angela, prin intermediul avocatului Șcheau Igor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru